

Puheenjohtaja Markku Paananen

Polunharjuntie 176 B

44200 Liimattala

markkupaananen55@gmail.com

Sihteerit Tanja Rämä

Peräpohjantie 168

44400 Konginkangas

tanja.rama@gmail.com

0405420652

Äänekosken Kaupunginhallitus

Hallintokatu 4

44100 Äänekoski

Lausunto Liimattalan tuulivoimala hankkeen osayleiskaavan Äänekosken Kaupunginhallitukselle

1. Konginkankaan kyläyhdistyksen esittely

Konginkankaan kyläyhdistys toimii koko vanhan Konginkankaan alueen yhteistyöyhdistyksenä ja puolestapuhujana. Konginkankaan kyläyhdistys ry rekisteröitiin 2008 ja on siitä saakka järjestänyt ja koordinoanut tapahtumia, osallistunut alueen kehittämiseen erilaisten hankkeiden avulla sekä ottanut kantaa mm. Äänekosken kaupungin suunnitelmiin.

Konginkankaalla pidettiin 20.7.2020 kyläilta, jossa kyläyhdistys kuuli alueen asukkaita tuulivoimalahankkeeseen liittyen. Kyläläiset olivat huolestuneita hankkeen huonosta ja puutteellisesta tiedottamisesta sekä osayleiskaava luonnoksen puutteellisista ja virheellisistä selvityksistä ja epäselvistä kartoista. Kyläläiset kokivat, että heitä ei alueen asukkaina oltu kuultu lainkaan hanketta valmisteltaessa. Lisää huolta aiheutti 29.6.2020 pidetty yleisötilaisuus netissä, johon ensinnäkin vain harvalla oli mahdollisuus osallistua ja se järjestettiin vain muutaman päivän varoitusajalla. Varsinainen yleisötilaisuus herätti huolta siksi, että Rambollin henkilöt eivät pystyneet vastaamaan heille esitettyihin kysymyksiin heidän omista selvityksistään ja Enerquellen henkilö pyysi lähettämään sähköpostia, kun ei tiennyt kysyttävästä asiasta. Kyläillassa kyläläiset ilmaisivat yksimielisen kantansa, että tarvitaan lisää tietoa ja selvityksiä tuulivoimala hankkeeseen liittyen ja sen vaikutuksista alueeseen, asukkaisiin, luontoon, eläimiin, vesistöihin jne. Kyläyhdistys lupasi näitä lisäselvityksiä ja tietoja pyytää.

2. Liimattalan alueen esittely

Liimattalan kylä sijaitsee Konginkankaan kirkonkylän kupeessa Pyyrinlahden rannalla. Liimattalan kylän 230 ha yhtenäiset peltoaukeat ovat muinais-Päijänteen pohjaa ja ne ovat harvinaisen avaria ja viljavia ollakseen keskisuomalaisia peltoaukeita. Ne onkin arvioitu vanhaksi maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Liimattala on melko perinteistä maaseutua, jossa harjoitetaan maataloutta, karjankasvatusta ja hevostaloutta. Lisäksi löytyy viljan-, marjan- ja kesäkukkien viljelyä. Liimattalan alueella asuu noin 400 henkilöä. Monen työssäkäyntialue suuntautuu lähikaupunkeihin. Loma-asuntoja alueella on noin 150 ja koko Konginkankaalla n. 1000.

Vapaa-aikana harrastusmahdollisuudet ovat vesistöjen ja metsien takia varsin moninaiset. Kalastaminen, metsästys, marjastus, sienestys, pyöräily, lenkkeily, koira- ja hevosharrastus sekä lintuharrastajat. Liimattalan alueella on paljon mielenkiintoisia kohteita, joita voisi hyödyntää matkailussa ja alueen virkistys käytössä esim. Struven ketjun piste Telttimäellä, Huosiaismäki ja sen alueen historia muutoinkin, ravirata jne.

3. Kaavaluonnoksen tavoitteet ja nykytila

Osayleiskaavalla ollaan muuttamassa Liimattalan alueen maankäyttöä Keski-Suomen maakuntakaavan ja Äänekosken kaupunkistrategian vastaiseksi. Näissä alue on maa- ja metsätalousalue ja biotalouden tuotantoalue, virkistykseen ja vapaa-aikaan tukeutuva asumis- ja tuotantoympäristö. Kaavassa käyttötarkoitus muuttuu kaava-alueen osalta teollisuusalueeksi ja sen lähialuetta rajoittavat kaavan tuomat rajoitteet siitä, mitä muuta elämää alueella voi olla. (Rakennuslaki ja laki ympäristön ja terveyden suojelusta.)

4. Kaavoituksen käynnistäminen ja siitä seuraava muutos alueella

Oikeusvaikutuksiltaan vahvistettava kaava antaa mahdollisuuden suoraan rakennuslupa-an ilman ympäristövaikutusten arviointia. Tällä ehdotuksella muutetaan alueen asukkaiden lainmukaisia oikeuksia ja vaikutusmahdollisuuksia. Osayleiskaavan vireille tulosta asti alueella on astunut voimaan rakennuskielto. Tästä ei ole tiedotettu minkä kokoisella alueella rakennuskielto on voimassa ja kuinka kauan. Rakennuskielto vaikuttaa kiinteistön arvoon alentavasti. Alueen maanomistajilla ei ole tietoa rakennuskiellosta, kun sitä ei ole OAS suunnitelmassa tuotu esille tai muutoin tiedotettu. Aluetta ollaan muokkaamassa massiivisilla maansiirtotöillä ja tuomassa teollisuusaluetta pohjavesialueelle ilman ympäristölupaa tai YVA:ta.

Maakuntakaavassa Liimattala on maakunnallisesti arvokas maisema-alue, jota luonnehtivat keskisuomalaisittain harvinaisen avarat peltoaukeat ja tasainen viljelymaisema. Osayleiskaavassa esitetyt mallinnokset tuulivoimaloiden koosta ja näkymästä ovat virheelliset ja eivät anna oikeaa tai totuudenmukaista kuvaa tuulivoimaloiden koosta ja niiden vaikutuksesta maisema-alueeseen. Tuulivoimaloista täytyy tehdä todenmukaiset 3D mallinnokset, jotta voidaan arvioida voimaloiden todellista vaikutusta maisema-alueeseen.

5. Kaavoitussuunnitelman pitää varmistaa aluedemokratiassa kuntaku van toteutuminen ja osallistaminen päätöksien tekoon. Kyläyhdistyksen kutsuminen mukaan suunnitteluun olisi auttanut asiassa.
6. Kaavan pitää varmistaa asukasdemokratian mahdollisuudet kunnan demokraattisessa päätöksenteossa. Aineistosta ei käy ilmi, kuinka viranomaisvalvonta ja kaavanvalmistelun ohjaus on järjestetty niin, että kuntalainen voi varmistua lakien tulkinnan objektiivisesti.
7. Kaavan valmisteluprosessin epäselvyydet 2019-2020
- Annetusta aineistosta ei käynyt selville muun muassa seuraavat seikat:
- Milloin asia on tullut Enerquellen aloitteesta Äänekosken kaupungille tiedoksi? Aineistosta puuttuu kaavaa haluavan toimijan hakemus, millä asiaa on tuotu kaupungille tiedoksi. Hakemuksesta tulee ilmetä päivämäärä, hakemuksen sisältö, paikan esittely ja tavoiteaikataulu. Hakijan esittely ja tavoitteet toimenpiteille, miksi juuri tähän paikkaan haluavat tuulivoimaloita.
 - Milloin asiasta on pidetty virkamiesesittely, jossa kaavaa haluavan kanssa on käyty asiasta viranomaisneuvotteluita?
 - Milloin valmisteleva virkamies on tuonut asian esille/keskusteluun kaupungin hallitukselle?
 - Milloin Kaupunginhallitus on päättänyt, että asiaa viedään eteenpäin ja on päättänyt OAS suunnitelman laatimisesta kaavalle?
 - Milloin kaupunginhallitus on päättänyt kilpailuttaa OAS suunnitelman tekijän ja päättänyt missä laajuudessa OAS on tehtävä ja miten sitä täydennetään?
 - Milloin kaupungin hallitus on tehnyt OAS suunnitelman laatijan valinnan? Millä perusteella Kaupunginhallitus on päättänyt Rambolliin?
 - Milloin kaupunginhallitus on valinnut seurantaryhmän? Miten kaupunginhallitus on valvonut OAS:n valmistumista ja varmistanut sen riittävyyden? Valvontasuunnitelma tekeille tulevan kaavan valmistelun lainmukaisuudesta?
 - Milloin OAS kuulutus on tehty ja milloin se ollut nähtävillä ja missä?
 - Milloin OAS suunnitelma on hyväksytty ja päätetty antaa kaavan pyytäjälle muistutuksineen, jotta hän voi antaa sen valitsemalleen tutkimusten ja selvitysten toteuttajalle? Tämä prosessi ei selviä annetusta aineistosta ja se antaa mahdollisuuden johtaa luottamushenkilöt sellaiseen vastuuseen, jota eivät ole tunnistaneet.
8. OAS suunnitelman mukaiset maastotutkimukset ja muut selvitykset ja kaavanvalmistelutyön aloitus
- Näyttää siltä, että esillä olevat Rambollin tekemät selvitykset on tehty ennen OAS suunnitelman hyväksymistä. Varsinaista OAS suunnitelmaa ei ole tehty eikä hyväksytty

missään kokouksessa. Kaupunginhallitus on päättänyt 17.2.2020 käynnistää kaavoituksen ja samassa kokouksessa päättänyt OAS:sta ja kaavoituksen vireille tulosta. Menettely loukkaa kaavoitettujen alueiden maanomistajien yhdenvertaisuutta, tiedonsaantioikeutta ja rajoittaa luottamushenkilön harkintaa tärkeässä asiassa.

9. Ohjausryhmän perustaminen ja kaavatavoitteet alueella

Kaupunginhallitus ei ole perustanut ohjausryhmää, jonka tarkoituksena on valvoa kaavoitustyötä ja varmistaa sen oikeellisuus sekä OAS suunnitelma toteutuu.

OAS suunnitelmassa suunnittelun aikataulu ja aika on liian lyhyt kylän asukkaiden ja luottamushenkilön harkinnan kannalta näin merkittävässä hankkeessa. Kaavan valmistelussa ilmi tulleista seikoista voi päätellä, että hanketta on haluttu viedä nopeassa aikataulussa ja liian vähäisillä selvityksillä. Tämä mahdollistaa virheiden ja laiminlyöntien mahdollisuuden. Puuttuvia selvityksiä ovat mm. tiesuunnitelmat, turvallisuussuunnitelmat, varautumissuunnitelmat, riskianalysit, ennallistamissuunnitelmat, vesi- ja jätevesisuunnitelmat, selvitykset alueen hirvistä ja petoeläimistä. Lentoestovaloista aiheutuvat haitat päivä ja yö aikaan ja yhteisvaikutukset Kannonkosken voimala-alueen kanssa jne.

10. Valmistelun aikainen tietojen antaminen ja julkisuusperiaate naapuruussuhdelain varmistamiseksi ei toteudu riittävästi. Saarijärven kylät, Häkkilä, Hirvaanmäki, Jokimaa ja Patama ovat 5 km säteellä.

Valmistelun aikainen tietojen antaminen ja julkisuusperiaate naapuruussuhdelain varmistamiseksi ei ole toteutunut. Riittämätön tiedon saanti on ollut esteenä. Kuulemista vastaava kokoontuminen järjestettiin etäkokouksena netin välityksellä lyhyellä varoitusaajalla kesälomien aikana. Tällä varmistettiin mahdollisimman pieni osallistujamäärä kyseiseen kokoukseen. Näin mittavan hankkeen ollessa kyseessä olisi ehdottoman tärkeää avoin ja oikea-aikainen tiedottaminen ja osallistaminen. Konginkankaalla on varttuneempaa väestöä, joilla ei ole ollut mahdollisuutta osallistua tapahtumaan netin välityksellä ja perehtyä kaava-aineistoon netissä. Koronarajoitusten purku mahdollisti tuolloin jo 50 henkilön kokoontumisen paikallisesti järjestettynä. Nyt tällä rikottiin koronan varjolla avointa tiedottamista ja asukkaiden tiedonsaantioikeutta.

11. Kaavaluonnoksen käsittely kyläyhdistyksessä 10.8.2020. Selvityksiä vaaditaan seuraavista esille tuoduista asioista edellisissä kappaleissa tulleiden asioiden lisäksi:

11.1 Yleistä kansalaishuolta aiheuttavat:

- mistä kuntalainen saa tietää mitä ympärillä tapahtuu, kun tiedottaminen on puutteellista?
- kehenkä voi turvautua tiedon saamiseksi? Kuka vastaa kuntalaisen oikeuksista, tiedotusvelvollisuus on omalla kunnalla.

- kuinka demokraattinen päätöksenteko toimii, jos päättäjä ei tiedä, mistä on tekemässä päätöstä?

- miten kuntalainen voi luottaa kuntansa järjestämään terveyden, ympäristön ja oman elämänsä suojelemiseen lain toteuttamisessa ja toimintojen yhteensovittamisessa? Hyvin niukat lausunnot ja salatut suunnitelmat.

11.2 Kaavoitusprosessissa esiin tuulleet puutteet on korjattava.

11.3 Puutteiden vaikutus luottamukseen ja turvallisuuden arviointiin on Äänekosken organisaatiolle leimallista toimintaa.

11.4 Puuttuvat selvitykset lisäävät hankkeen riskejä. Hankkeesta ei ole tehty riskianalyysiä eikä kunnollisia suunnitelmia niiden tekemistä varten.

11.5 Selvityksistä puuttuvat vertailevat laskelmat ja visiot alueen käyttötarkoituksista. Laskelmia 0 vaihtoehdon tuomista hyödyistä ja haitoista ei ole. Tulevaisuudenkuva kylän mahdollisuuksista, kehittämällä nyt voimassa olevan kaavan avulla kylää, puuttuu. Osayleiskaavan suunnittelualueen muut käyttötarkoitukset. Metsä- ja maatalous, biotaloustuotanto, maaseutualue asuinpaikkana (nykytrendi), matkailu, - maatalouselinkeinon lisäansiot, virkistysmatkailu, retkielämykset, kotimajoitus, historia- ja elämysretket jne. Luonto ja sen monimuotoisuus on nähtävä mahdollisuutena ja sen säilyttäminen moninaisessa käytössä on Äänekosken mahdollisuus.

11.6 Missään ei ole esitetty perusteluita sille, miksi tuulivoimala-alue sijoitetaan Liimattalaan kyseiselle paikalle. Alue ei ole erityisen tuulinen Tuuliatlaksen mukaan. Onko vertailun vuoksi muita alueita Äänekoskella edes tarkasteltu ja tutkittu niiden soveltuvuutta. Haluamme perustelut miksi tuulivoimalaa ollaan juuri kyseisen paikkaan sijoittamassa. Sama voimalinja, millä asiaa on julkisuudessa perusteltu, kulkee muuallakin Äänekoskella, Honkolassa, Hietamalla, Koivistossa, Suolahdessa. Kaupungin alueella on myös jo melulle altistettuja alueita ja täällä Äänekoskella energian hiilijalanjäljen tasaa hyvin Bio-tuotetehdas. Ei ole esitetty vaihtoehtoisia sijainteja, kokoluokkia tai voimalatyyppejä. Ei ole edes vielä tiedossa minkä tyyppin voimalat ovat tulossa. Suunnitelmat ovat siinä määrin epätarkat, että kaikkiin haittoihin ei voi ottaa kantaa, kun ei ole ilmoitettu minkälaiset laitteet ja minkälaisille paikoille ne sijoitetaan ja millaisiin etäisyyksiin ja minkälaista teknologiaa voimalat käyttävät. Sijoitussuunnitelma olisi pitänyt liittää suunnitelmaan. Asiakirjoissa alue on toisessa 1300 ha ja toisessa 1200 ha. Näin iso alueen koon virhe ei tuo mahdollisuutta mitata matkoja.

11.7 Kaavavalmistelun osallistamislueetlo on kirjattu, että Konginkankaan kyläyhdistykseltä on pyydetty lausuntoa Liimattalan tuulivoimala-alueeseen liittyen. Lausuntoa ei ole pyydetty. Tämän totesi myös kaavasunnittelija Antti Kumpula, joka myönsi, ettei Konginkankaan kyläyhdistykselle ei ole lausuntopyyntöä lähetetty. Lausuntopyyntöä ei ole saaneet myöskään Kömin Kilta ja alueen metsästysseurat, vaikka näin on osallistamislueetlo on kirjattu. Myöskään alueen asukkaita ei ole asiassa kuultu ja kaikilla kaava-alueen sisällä olevilla maanomistajilla ei ole ollut tietoa koko hankkeesta. Pyydämme selvitystä, miksi lausuntopyyntöjä ei ole lähetetty, miksi ne on virheellisesti merkitty osallistamislueetlo on ja pyydetään korjaamaan virheellisen aineiston ja informoimaan kaupunginhallitusta, että heille esitelty aineisto on ollut virheellinen. Tästä voi päätellä, että kaupunginhallituksen jäsenet eivät ole tienneet kenen etua ja oikeutta asia koskee.

11.8 Kaupungin ympäristöviranomaisen on puoltanut YVA-menettelyä. Miksi kaupunginhallitus ei kokenut sitä tarpeelliseksi? Kyläyhdistys vaatii, että hankkeen

jatkokäsittelyn edetessä, kaupunginvaltuusto ottaa asian käsittelyyn. Kuulemislausuntojen arvioimiseksi ja tekee jatkosuunnitelman kaavoituksesta ja vaatii YVA menettelyn mukaisen jatkokäsittelyn.

11.9 Ely-keskus on antanut 2.12.2019 päätöksessään YVA-menettelystä ohjeistuksen mitä selvityksiä pitää tuulivoimalahankkeeseen liittyen tehdä, mutta näitä selvityksiä ei ole tehty. Esille tuotu aineisto on todella puutteellinen, virheellinen ja voidaan kyseenalaistaa, onko kaupunginhallituksen jäsenillä ollut riittävät ja oikeat tiedot päätöksen tekemisen perustaksi.

11.10 Konginkankaan kyläyhdistys vaatii YSL27.2 kohtien 1 ja 2 perusteella ympäristölupaa Liimattalan tuulivoimaloille. Laitos on teollisuusluokan yritys ja vaatii tällaisella alueella ympäristöluvan.

11.11 Ei ole esitetty vaihtoehtoisia tapoja hyödyntää aluetta. Äänekosken Biotuotetehdas on sähkönsuhteen yli 200% omavarainen ja syöttää 1000MW sähköä valtakunnanverkkoon. Suunnitellun tuulivoimala-alueen sähköntuotto on maksimissaan 45MW vuodessa. Tässä suunnitelmassa ei ole otettu huomioon, että tuulivoimalat tuottavat satunnaissähköä ja tuulettomina aikoina kuluttavat sähköä enemmän kuin tuottavat. Todelliset tuottoarviot ovat noin 25%-40% tuosta 45MW eli noin 11-18MW. Tuulivoimalat ovat varsin tehottomia sähköntuottajia. Onko kaupunginhallitus unohtanut, että Biotuotetehdas tuottaa puhdasta sähköä yli oman tarpeen ja juuri siitä raaka-aineesta, jota saadaan suunniteltavalta alueelta. Metsäaluetta on kaikkiaan 1300 ha.

11.12 Luontoselvityksessä on todettu esim. hanhien laskennan osalta tiedot puutteellisiksi, laskijan ollessa lomalla juuri niinä päivinä, kun hanhien muutto alueella on ollut vilkkainta. Vaadimme uudet laskennat, jotta voidaan varmistua laskentojen oikeellisuudesta ja arvioida tuulivoimaloiden todelliset vaikutukset linnustoon. Luontoselvityksestä puuttuivat hirvet ja alueen petoeläimet. Hyönteislaskennat puuttuvat ja lausunnot metsästysseuroilta. Lausunnot antavat selvät viitteet, että ne on tehty alueen historiaa, toimintaa, asumista ja elinpiiriä tuntemattoman toimesta.

11.13 Yhteisvaikutuksia Kannonkosken voimala-alueen kanssa ei ole huomioitu linnustonselvityksissä, hirvien osalta, alueiden petoeläinten osalta, välkeselvityksissä, lennonestovalojen haittojen osalta eikä melumallinnoksissa. Myöskään näkemäaluetta ei ole mallinnettu yhteisvaikutuksesta valtatie liikkuvalle.

11.14 Miten on varmistettu Rambollin luonto-, välke- ja melumallinnosselvityksien tekijöiden asiantuntemus ja koulutus? Millä metodeilla havainnot on tehty, mikä pätevyys havainnoitsijoilla on, pelkkä koulutus maininta ei pätevöitä. Mihin kellonaikaan havainnot on käyty tekemässä? Ympäristöministeriön ohjeessa todetaan seuraavasti:

”Tuulivoimaloiden melun mallintaminen ja tulosten analysointi edellyttävät akustiikan erityisosaamista, jotta tulokset ovat luotettavia, jäljitettäviä ja vertailukelpoisia.”

Tarvitsemme melumallinnoksen tehneiden selvityksen erikoisosaamisestaan, jolla todentavat pätevyytensä tehdä melumallinnoksia ja analysoida tuloksia. Miten pätevyudet on tutkittu tai otettu huomioon OAS suunnitelman laatijan valinnassa? Onko joku puolueeton taho tarkistanut annettuja selvityksiä?

11.15 Valtioneuvoston tilaamassa tutkimuksessa todettiin, että annetut raja-arvot kuultavalla melulle ylittyivät 10dB tutkittavalla alueella 1,5 ja 1,6 km päässä tuulivoimaloista.

Liimattalan myllyt ovat isompia kuin mallinnoksessa käytetyt, eikä edes ole tiedossa millaiset myllyt ovat tulossa. Millaiset siivet niissä ovat niin, niin voi kysyä miten melumallinnokset voivat olla alkuunsaakaan paikansa pitäviä? Voimaloiden fyysinen koko, teho, maaston muoto, vesistöt ja muu äänimaisema vaikuttavat merkittävästi myllyjen aiheuttaman melun häiritsevyyteen. Alueella pitää tehdä melumittaus, jossa melu on suhteutettu siihen voimalakokoon mikä on tulossa ja melutaso on oltava merkitty kaavaan 0-5 km matkalle voimaloista.

11.16 Kyläyhdistys on huolissaan mittavista maansiirtotöistä eroosioherkällä maaperällä ja luonnon lähteiden valuma-alueilla. Lohijoeksi ennallistetun Isojoen veden laadusta, koska joessa on paikallinen oma lohikanta. Miten estetään maansiirtotöistä syntyvän maiden poiston, siirron ja läjityksen vaikutukset ympäristöön. Selvityksissä ei ole tuotu esille mittavien maansiirtotöiden vaikutuksia ympäristöön ja alapuolisiin vesiin aina Pyyrinlahteen asti on suora yhteys ja virtausuunta.

11.17 Selvityksissä ei ole tuotu esille asukkaiden määriä vaikutusalueella. Eikä selvitetty tuulivoimaloiden vaikutuksia heihin. Paljonko asukkaita on 1,5 km säteellä tuulivoimala-alueesta, 3 km, 5km, 10 km ja 20 km säteellä? Mitä vaikutuksia tuulivoimaloista voi olla ihmisiin näillä etäisyyksillä. Annetuista selvityksistä aluetta tuntematon päättelee, että alue on erämaata, kuten se oli viisisataa vuotta sitten.

11.18 Aiotaanko Kivettyyn edelleen rakentaa tuulivoimaloita Konginkankaan alueelle, kun se alue on mainittu osayleiskaavassa? Sinne on suunniteltu 4 voimalaa. Asiaa on kysytty Antti Kumpulalta 7.8. Vastaus 10.8: *"Kivetyyn Honkakankaan tuulivoimaloille (4 kappaletta) on voimassa olevat rakennusluvut. Rakennusluvut on myönnetty suunnittelutarvepäätöksellä, joka on hyväksytty Äänekosken kaupunginhallituksessa 14.9.2015". OAS suunnitelmissa ja tehdyissä selvityksissä tätä asiaa ei ole tuotu esille tai tutkittu yhteisvaikutuksia. Mitä tarkoittaa käytännössä, että on voimassa olevat rakennusluvut? Tähän kysymykseen ei ole saatu vastausta kokouksen alkuun mennessä.*

11.19 OAS suunnitelmassa ei ole mainittu tarveharkintaraporttia, josta selviäisi miksi Äänekosken alue olisi erikoisesti tuulivoimala-alueen tarpeessa. Biotuotetehdas tuottaa puhtaalla menetelmällä 1,1 TWh vuodessa yli oman tarpeen.

11.20 Kuinka suunnittelija aikoo järjestää liikenteen valtatieltä tuulivoima-alueelle? Miten Häkkiläntieltä? Annetuista kartoista ja selvityksistä asia ei käy selville. Karttoihin on jätetty merkitsemättä Häkkiläntieltä tuulivoimala-alueelle johtavan tien pätkä. Suunnitelmasta voi vetää päätelmän, että tie aiotaan viedä vedenottamon vierestä ja liittymä tulisi Häkkiläntielle kohtaan, jossa tien toisella puolella on taloja. Puuttuvat tiesuunnitelmat eivät mahdollista kattavien lausuntojen tekemistä.

11.21 Maanomistajien asema kaavoituksessa. Kaikilla maanomistajilla ei ole tietoa, että heidän mailleensa ollaan rakentamassa tuulivoimala-alueita. Kyläyhdistyksessä on huoli myös maanvuokraajien asemasta ja sopimuksista. Tuulivoimatoimijoilla on oikeus vuokrasopimuksen kirjoituksen mahdollistamana hakea vuokraamansa maa-alueelle kiinnitys. Tällöin maanomistaja ei voi hakea kiinnitystä omaan omaisuuteensa. Miten mahdolliset kiinnitykset käyttäytyvät, kun tuulivoimatoimija myy alueen eteenpäin? Miten

siinä tilanteessa käy? Tuulivoimalatoimija voidaan hakea myös konkurssiin. Maanomistajalla on rikosoikeudellinen vastuu maastaan. Miten omistajan käy siinä tilanteessa, kun tuulivoimala hajoaa, syttyy palamaan jne. ja öljyä ja muita vaarallisia kemikaaleja pääsee maaperään ja vesistöön? Kuka on vastuussa tuulivoimaloiden purkamisesta, jos tuulivoimala toimija asetetaan konkurssiin eivätkä pura voimaloita niiden käyttöään tultua loppuun? Onko maanomistaja vai kenties kunta tai kaupunki silloin vastuussa. Miten kaavanmyöntäjä (kunta) varmistaa, että maanomistajien tietämättömyyttä ja hyväntahtoisuutta ei käytetä hyväksi? Varautumissuunnitelmat ja vahinko ennusteet tulisi laatia.

11.22 Kuinka laajalla alueella 2-20 km tämä hanke vaikuttaa alueen virkistysarvoihin, veneily, metsästys, kalastus, marjastus, ratsastus, koiraharrastus, raviurheiluun jne. Miten alueella muuttuu luonnon monimuotoisuus, kun tapahtuu merkittäviä kuormituksen muutoksia maastossa ja vesissä. Selvityksissä ei ole huomioitu vaikutuksia Natura-alueeseen, Isojokeen ja Pyyrinlahteen eikä 330 ha pohjavesialueeseen.

11.23 Tuulivoimala-alueesta muodostuu merkittävä haitta imagokuvaan ja siitä aiheutuva muuttotappio, mahdollisten terveyshaittojen lisäksi vaikuttaa kuntatalouteen. Luvatut kiinteistöverot (180000) ovat vain ennuste ja sen avulla ei voi hanketta puoltaa. Alueella olevista maanvuokraajista vain muutama yksityinen maanvuokraaja maksaa saamistaan vuokratuloista veroja Äänekoskelle. Oletettavaa on, että kokonaisarvioinnissa hanke muuttaa kuntataloutta negatiiviseksi. Missään ei ole tuotu esille, mitä ovat ne hyödyt, joita tuulivoimaloista alueelle saadaan ja mitkä ovat ne haitat, joita tuulivoimalat aiheuttavat. Paljonko ovat hyödyt taloudellisesti ja paljonko haitat? Mitkä ovat vaikutukset kokonaistaloudellisesti? Tämä asia on OAS suunnitelmassa otettava käsittelyyn.

11.24 Varmuutta siitä, ettei luvan saaja käytä hyväkseen kunnan ja kyläyhteisön asukkaisten hyväuskoisuutta hankkeessa maksimaalisen hyödyn saavuttamiseksi tulee arvioida työskentelyn aikana. Suunnitelmista voi päätellä, että hakija luultavasti aikoo asentaa tehokkaammat tuulivoiman talteenottojärjestelmät (voimalat) mitä lupa edellyttää kaavamuutos ja asennusvaiheessa. Saman suunnittelijan laitteet ovat Ähtärin tuulivoimavoimala alueella ja tuottavat 10MW. Miksi täällä vain 4-5 MW? Suurilla (10MW) voimaloilla syntynyt infraääni, määrinä ja välkemallinnukset eivät ole huomioitu suunnitelmissa, ne on kirjattu pienemmillä (4-5 MW) voimaloilla. Hankkeilla olevat Enerquellen tuulivoimala-alueet ovat ottaneet menettelytavan, jolla haetaan jo rakennusvaiheessa kaavan muutosta suurempiin yksiköihin ja ilman YVA menettelyä. Tiedot on saatavilla netistä.

LAUSUNTOVAATIMUS:

Kaavanvalmistelu ja sen eteneminen pysäytetään ja lopetetaan.

Perustelut vaatimukselle:

1. Kaupunginhallitus saattaa alueen käyttötarkoituksen valtuuston harkittavaksi. Valtuusto päättää kaavoituksen etenemisestä. Kaupunginhallituksen on saatettava aineisto valtuuston harkittavaksi alueen käyttötarkoituksen muuttamisesta. Valtuusto on määritellyt alueen kaupunkistrategiassa toisenlaiseen käyttötarkoitukseen mihin nyt hallitus on sitä kaavoittamassa. Alue on määritelty myös maakuntakaavassa toisenlaiseen

käyttötarkoitukseen. Ei ole tuotu julki Äänekosken kaupungin valtuustolle alueen käyttötarkoituksen muutostarvetta ja muutosta. Muutoksen näin merkittävässä asiassa voi tehdä vain valtuusto.

2. Alue on E1 pohjavesialuetta, jolla sijaitsee 1000 ihmisen vesihuoltolaitos (vedenottamo). Pohjavesialuetta ja vedenottamo ei ole huomioitu (hyvin niukasti) kaavasunnittelussa ja valtuusto on suojannut alueen pohjavesisuunnitelmassa.

3. Kaavanoikeudelliset vaikutukset loukkaa maanomistajien yhdenvertaisuutta omaisuuden suojasta. Hyväksymällä kaavan, kaupunki rakennuskiellolla estää kylän elinvoiman kehittymistä.

4. Aikataulujen kiireellisyys ja selvittelyjen ristiriita lisää kaavaan virheiden lisääntymistä. Epätarkat lausunnot (Ely:stä) luovat ristiriitoja ja turhia selvittelyjä myöhemmin. Ne voi toimia myös kaavanhakijan eduksi. Syntyy eturistiriita, jonka luottamushenkilö tahtomattaan siunaa.

5. Ilmeisen epätarkka tiedotus ja kuulemismenettely ja valmistelun valvonta aiheuttavat vakavaa lähidemokratian loukkaamista kuntalaisille.

6. Suunnitelmista pääsee siihen käsitykseen, että kaupungin laatima OAS suunnitelma olisi kaavoitussuunnitelman tilaajan ohjaama, koska suunnitelman laatija on sama yritys, kuin mitä tilaaja käyttää kaavan valmistelussa.

7. Näyttää että kaupunginhallituksessa ei ole ollut esillä OAS suunnitelman laatijan valinta. Tämän voi päätellä siitä, että Rambollin selvitykset maasto ym. tutkimuksista on tehty jo (aloitettu huhtikuussa 2019) 2019. Tiedusteluun OAS suunnitelman hyväksymisestä kaupungin kaavaa ohjaavalta virkamieheltä Antti Kumpulalta tuli viesti, jossa kerrottiin OAS suunnitelmaan olleen esillä 17.2.2020. Tästä syntyvää ristiriitaa valtuuston tulee selvittää perusteellisesti, että kaavalla ei aiheuteta taloudellista, toiminnallista tai yhdenvertaisuutta rikkovaa toimintamallia. Tällaisten eturistiriitojen olemassaolo kaavoituksessa aiheuttaa luottamushenkilöille vastuun kohtuutonta lisääntymistä. Kaupungin hallituksen pöytäkirjassa 17.2.2020 hallitus on myöntänyt allekirjoituksen tekeville viranhaltijoille avoimen valtakirjan jättäessään harkinnan täydennettävistä sopimus kohdista allekirjoittajien sovittaviksi. Kuka hallituksen jäsenistä on tarkistanut mitä on sopimukseen muutettu? Esim. päivämääriä vai maksuosuuksia.

8. Kyläyhdistys on tehnyt erittäin paljon työtä Konginkankaan alueen kylien eteen. Näin suuri koko Konginkankaan aluetta muuttava toimintamuutos olisi edellyttänyt kyläyhdistyksen ottamista paikallistuntemuksen asiantuntijaksi ja ohjausryhmänjäseniksi. Miten kaupunki on varmistunut, että Ramboll on ammattitaitoisin OAS suunnitelman tekijä ja että sillä ei ole kytköksiä kaavan tilaajaan? Paikallistuntemusta ei ainakaan voi kuvata päteväksi.

9. Ohjausryhmää ei ole valittu tarkastelemaan kaavanlaadinta ja varmistamaan sen oikeudellisuutta tai ainakaan siitä ei löydy kaupunginhallituksen päätöstä aineistosta.

10. Osayleiskaavan selvitykset ovat puutteelliset ja virheelliset ja ne eivät riitä MRL:n tarkoittamina kaavanlaadintaan. Maankäyttö- ja rakennuslain pykälä 1-10 ei ole noudatettu kaavaluonnosta esiteltäessä.

12. Ramboll on kieltäytynyt antamasta tietoja lausuntoamme varten. Tietoja kysytty voimaloiden etäisyyksistä toisiinsa ja voimaloiden siipien etäisyyksistä (siipienkärjestä toiseen). Tämän olisimme halunneet tietää meluhaittojen takia.

13. Kyläyhdistystä, muita alueen yhdistyksiä ja alueen asukkaita ei ole asiassa kuultu lain edellyttämällä tavalla. Maankäyttö- ja rakennuslain yleinen tavoite hankkeessa ei täten toteudu. Lain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä. Tavoitteena on myös turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun. Suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävinä olevissa asioissa on olennainen asia. Omasta alueesta ja asumisviihtyvyyden tuntemisesta paras asiantuntija on alueen asukas tai kesämökkiläinen. Heidän mielipide ei näy valmistelussa tarpeeksi, jos lainkaan.

14. Liimattalan tuulivoima-alue tarvitsee ympäristöluvan YVA-menettelyn lisäksi.

Pyydämme lausuntoomme kirjallisen vastauksen yksilöityine perusteluineen. Se tulee lähettää sihteerille, Tanja Rämälle, osoitteeseen Peräpohjantie 168 44400 Konginkangas.

Konginkankaan Kyläyhdistys ry

Markku Paananen

Puheenjohtaja

Tanja Rämä

Sihteer